

SÄÄMI KIELÄKÄLDEE (SÁMI GIELLAGÁLDU) ANARÄŠKIELÄ KIELÄJUÁHUS PEVDIKIRJE 3/2013

Äigi Tuorástáh 3.10.2013 tijme 9.30 – 15.45
já vástuppeivi 4.10.2013 tijme 9.10 – 15.55

Saje Sajos, Sisti, Aanaar

Mieldi Anna Morottaja saavjodetteijee
Petter Morottaja jeessân

Ilmari Mattus äššitobdee
Ella Sarre äššitobdee
Matti Morottaja äššitobdee

Miina Seurujärvi kielâpargee
Johanna Alatorvinen čällee

Meddâl Marja- Liisa Olthuis jeessân

1 § CUÁKKIM LEKKÂM

Saavjodetteijee Anna Morottaja leehâi čuákkim 3.10.2013 tijme 9.30.

2 § ČUÁKKIM LAVÂLÂŠVUOĐÂ JÁ MERIDEMVÁLDÁLÂŠVUOĐÂ TUHHITTEM

IÄVTUTTÁS: Čuákkimpovdiittäs-äššilisto lii vuolgáttum jesânáid 16.9.2013.

Čuákkim pahuduš lavâlâžžân já meridemváldálâžžân.

MIÄRÁDÁS: Pahudui.

3.- 4.10.2013

3 § PEVDIKIRJE TÄRHISTEJJEI VALJIM

IÄVTUTTÁS: Väljejuužeh kyehti pevdikirje tärhistejje, kiäh toimâv táarbu mielđ meid jienârekinisten.

MIÄRÄDÁS: Väljejui Petter Morottaja já Ilmari Mattus.

4 § ÄŠŠILISTO TUHHITTEM

IÄVTUTTÁS: Äššilisto já aášij čuávuvâš kietädállâmoornig tuhhiittužeh.

ÄŠŠILISTO:

- 5§ Tiervâsvuodâsaanij listoi tärhistem já tuhhiitem
- 6 § Vârijesânij valjim kielâjuáhus eidusâš jesânáid
- 7 § Uddâ saanij tuhhiitem
- 8 § Iävtuttâs lovnâsaanij kietädâlmân anarâškielâst
- 9 § Motomeh –is/-es säänih, láá-uv toh 3.st vâi kiäsásâm
- 10 § “näytellä”jna saanij normâdem
- 11 § Noomâi sujâtem myenstereh
- 12 § Tiättun
- 13 § Eres ääših
- 14 § Čuákkim lopâtem

MIÄRÄDÁS:

Tuhhittui aášij čuávuvâš kietädállâmoornig:

- 5 § Vârijesânij valjim kielâjuáhus eidusâš jesânáid
- 6 § Tiervâsvuodâsaanij listoi tärhistem já tuhhiitem
- 7 § Uddâ saanij tuhhiitem
- 8 § Iävtuttâs lovnâsaanij kietädâlmân anarâškielâst
- 9 § Motomeh –is/-es säänih, láá-uv toh 3.st vâi kiäsásâm
- 10 § “näytellä”jna saanij normâdem
- 11 § Noomâi sujâtem myenstereh
- 12 § Tiättun
- 13 § Eres ääših
- 14 § Čuákkim lopâtem

3.- 4.10.2013

5 § VÄRIJESÂNIJ VALJIM KIELÂJUÁHUS EIDUSÂŠ JESÂNAID

Säämi Kielâkäldee koskâpuddosâš pargo-oornigist iätä, et kielâjuáhus eidusâš jesânân kalga valjid persovnlâš värijeessân.

IÄVTUTTÂS: Kielâjuávus iävtut eidusâš jesânáid persovnlâš värijesâniid.

MIÄRÁDÂS: Iävtuttuvvojii čuávuvááh värijesâneh:

Anna Morottaja persovnlâš värijesânin Tanja Kyrö

Petter Morottaja persovnlâš värijesânin Hannu Kangasniemi

Marja-Liisa Olthuis persovnlâš värijesânin Teija Linnanmäki

6 § TIERVÂSVUODÂSAANIJ LISTOI TÄRHISTEM JÁ TUHHITTEM

Tiervâsvuodâsâneh láá tuhhiitemnáál. Listoin kolgâččij keččâđ tärkkilubboht violet já ruopsis saaniid. Listoi fáárust lii äššipááppár, kost kielâpargee lii čielgim ereslâán meerhâi já iivnij merhâšume listoin (lahtos 1).

IÄVTUTTÂS: Kielâjuávus já ravvimjuávku loheh sänilistoid čoodâ já savâstâleh láá-uv säänih tohálih. Jis mottoom sääni listoost ij lah tohálâš, te tot nubásmitto. Sänilistoh tuhhiittuvvojeh máhđulij nubástusâi maŋa.

MIÄRÁDÂS: Kielâjuávus já ravvimjuávku monnii čoodâ tiervâsvuodâ sänilistoid, máhđulih nubástusah lasettuvvojii (lahtos 2). Meridui lasettiđ “variaantih” tavlustâh, kuus puáhtá čäällid sääni máhđulijd synonymijd/molsâiävtuid.

Kielâpargee norá vala lase molsâiävtuid čuávuváá cuákkim várás:

- *lantio, lantioluut, lonkka, ristiluu, ristiselkä, iskias* (listo: tiervâsvuodâ sänirááju, anatomia)
- *riippuvuus* (listo: taavdâh já vääivih)
- *raše/poovčâs/unohistiđ –säänih*, sierânâs listo já oovdâmeerhah

Puoh listoid ep kiergânâm moonnâđ čoodâ, majemuš sääni lâi ”polttaa iho punaiseksi”.

Loopâid meridijm sirded puáttee čuákkimân.

Puddâ 10.45 – 11.10, kuás taan ive anarâskielâ já -kulttuur uáppeeh ellii čuákkimist muštâlmin kiáh sij láá já teivâdmin ravvimjuávhu já kielâjuáhus jesâniid.

Purádempuddá 12.20 – 13.22. Puudá maŋa pahudui, ete puohah lijjii mielđi.
Saavájođetteijee lopáttij čuákkim 3.10.2013 tme 15.45.

Saavájođetteijee leehái čuákkim 4.10.2013 tme 9.10.
Purádempuddá 12.10 – 13.00. Puudá maŋa pahudui, ete puohah lijjii mielđi.

4.10.2013 Johanna Alatorvinen vuolgij 15.00. Tast ovdáskulij Miina Seurujärvi toomái čällen.

7 § UDDÁ SAANIJ TUHHIITTEM

Kielâpargee lii hutkám motomijđ uddâ saaniđ. Kielâjuávuš kalga tuhhiittid saaniđ ovdilgo säänih láá virgáliih.

IÄVTUTTÁS: Kielâjuávuš totká uddâ saaniđ já tuhhit taid máhđulij nubástusái maŋa. Jis mottoom säänist láá maanŋah iävtuttásah, te kielâjuávuš noormâđ pyeremuu iävtuttás.

MIÄRÁDÁS: Ij lamâš asto kietâtállâđ. Meridui sirded puáttee čuákkimân.

8 § IÄVTUTTÁS LOVNÁSAANIJ KIETÂDÂLMÂN ANARÂŠKIELÂST

Njuolgâ- teikkâ njuolgâlâán loovnah láá valdum anarâškielân motomin iä nuuvt systemaatlávt. Motomijn saaniđ láá maanŋâlâán versioh anarâškielâst teikkâ suomâkielâ saaniđ anarâškielâ vastuin ij lah čielgâ systeem, maht lovnâ lii heiviittum anarâškielân. Loovnai heiviittum ličij oovtkiärdánub, jis ličij valmâš myenster/systeem, mon mielđ sääni heiviittučij anarâškielân.

IÄVTUTTÁS: Kielâjuávuš já ravvimjuávkku totkeh kielâpargee ráhtim myensteráin, lii-uv máhđulâš ráhtid lovnâsaaniđ heiviittum anarâškielân čielgâ systeem. Jis systeem ráhtim luhostuvá, tot ráhtoo já normâduvá.

MIÄRÁDÁS: Ij lamâš asto kietâtállâđ. Meridui sirded puáttee čuákkimân.

9 § MOTOMEH -ES/-IS SÄÄNIH, LÁÁ-UV TOH 3.ST VÂI KIÁSÁSÂM SÄÄNIH

Motomijn –es já –is saaniđ ij lah tiätu láá-uv toh 3.staavválsiih vâi kiásásâm nominih. Ääši kalga tutkáđ já meridid.

3.- 4.10.2013

IÄVTUTTÁS: Kielájuávus já ravvimjuávkku totkeh kielâpargee nuurrâm –es já –is saanij listo já smiettih puáhtá-uv jo tääl meridiđ tiätu saanij peht láá-uv toh 3.st vâi kiásásâm vâi kalga-uv ääši tutkáđ vala eenâb.

MIÄRÄDÁS: Ij lamâš asto kietâtállâđ. Meridui sirded puáttee čuákkimân.

10 § “NÄYTELLÄ” JNA. SAANIJ NORMÁDEM

Säänih čaittálid já čájáttállâđ suárgusijdiskuin máneh távjá kiävtust siähálâš iäge saanij kevttim ohtávuodah lah ain čielgáseh. Kielâpargee lii keččâlâm selvättid ääši.

IÄVTUTTÁS: Kielájuávus já ravvimjuávkku totkeh kielâpargee čielgiittás. Kielájuávus já ravvimjuávkku tuhhiitteh/nubástutteh čielgiittás.

MIÄRÄDÁS: Ij lamâš asto kietâtállâđ. Meridui sirded puáttee čuákkimân.

11 § NOOMÁI SUJÂTTEM MYENSTEREH

Ovdânoomâi sujâtem sujâtem anarâškielâst ij lah ain älkkee. Eromâšávt motomeh suomâkielâliih noomah, tegu Satu, Riku, Valo já Teijo tijppásiih noomah, tovatteh vaigâdovuodâid suujâtmist. Kielâpargee lii kiergânâm tutkáđ 2.st –â, -o já –u maadâ noomâid.

IÄVTUTTÁS: Kielájuávus já ravvimjuávkku totkeh, maht noomah sojeh anarâškielâst , kielâpargee nuurrâm materiaalst. Kielájuávus oovdâst ravvimjuávhoim meerrid myenster, mon mielđ suomâkielâliih noomah sojeh anarâškielâst.

MIÄRÄDÁS: Ij lamâš asto kietâtállâđ. Meridui sirded puáttee čuákkimân.

12 § TIÄTTUN

Kielâpargei Termwiki škovliittás Tromssâst.

Kielâanalyys ohjelm ráhtim anarâškielân.

3.- 4.10.2013

13 § ERES ÄÄŠIH

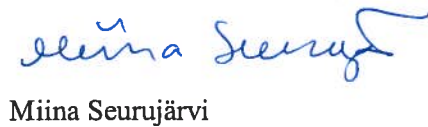
Čuávuvâš čuákkim meridui toollâđ 15. – 16.11.2013.

14 § ČUÁKKIM LOPÂTTEM

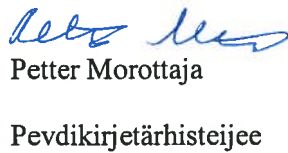
Saavâjodetteijee lopâttij čuákkim 4.10.2013 tijme 15.55.

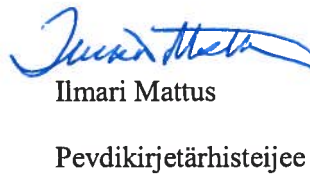

Anna Morottaja
Saavâjodetteijee

Johanna Alatorvinen
Čállee

Miina Seurujärvi

Čállee 4.10. uási 6 §:st já 12-14 §

Petter Morottaja
Pevdikirjetärhistejee

Ilmari Mattus
Pevdikirjetärhistejee